

Examenreglement
Helicon Opleidingen
vmbo

2016–2017

Examenreglement vmbo

Helicon VMBO Den Bosch

Helicon VMBO Eindhoven

Helicon VMBO Kesteren

Helicon VMBO Nijmegen

Onder verantwoordelijkheid van:

**College van Bestuur
Helicon Opleidingen
Kooikersweg 2
5223 KA 's-Hertogenbosch**

INHOUD

GEGEVENS VAN SCHOOL, BESTUUR EN COMMISSIE VAN BEROEP	3
EXAMENREGLEMENT	4
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	4
Hoofdstuk II Verzuim.....	6
Hoofdstuk III Onregelmatigheden	7
Hoofdstuk IV Gang van zaken bij het schoolexamen	8
Hoofdstuk V Bepaling van de cijfers bij het schoolexamen	9
Hoofdstuk VI Gang van zaken bij het centraal examen.....	11
Hoofdstuk VII Bepaling van de uitslag	12
Hoofdstuk VIII Overige bepalingen.....	15

GEGEVENS VAN SCHOOL, BESTUUR EN COMMISSIE VAN BEROEP

Helicon Opleidingen

Helicon VMBO Den Bosch

Hervensebaan 7
5232 JL Den Bosch
T (073) 642 21 55
E info.vb@helicon.nl

Directeur: H. Cuppen

Secretaris van het eindexamen: W. van Dijk
J. de Bruijn
S. Blom

Helicon VMBO Eindhoven

Locatellisstraat 5
5654 JB Eindhoven
T (040) 259 57 57
E info.ve@helicon.nl

Directeur: W. Laval

Secretaris van het eindexamen: Y. Guiaux
H. Willems

Helicon VMBO Kesteren

Industrieweg 4
4041 CR Kesteren
T (0488) 48 13 10
E info.vk@helicon.nl

Directeur: S. van der Kooi

Secretaris van het eindexamen: A. Waanders
F. Goverde

Helicon VMBO Nijmegen

Marga Klompélaan 37
6532 SB Nijmegen
T (024) 355 06 42
E info.vn@helicon.nl

Directeur: D. Tiggelovend

Secretaris van het eindexamen: T. te Pas
T. van Limmen

Commissie van Beroep voor de Examens

Postbus 2411
5202 CK 's-Hertogenbosch

Bevoegd gezag

College van Bestuur Helicon Opleidingen
Kooikersweg 2
5223 KA 's-Hertogenbosch

Voorzitter: dr. ir. A.F. Groen
Lid: G.C.P.A. de Bont MBA

EXAMENREGLEMENT

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1) Begripsbepalingen

Dit examenreglement verstaat onder:

bevoegd gezag	het College van Bestuur van Helicon Opleidingen
centraal examen	het examen dat plaatsvindt volgens door het CvTE (College voor Toetsen en Examens) vastgestelde landelijk genormeerde toetsen Het centraal examen omvat: <ul style="list-style-type: none"> • het centraal schriftelijk examen (CSE), waaronder ook het centraal digitaal examen • het centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE) • de rekentoets
directeur	de directeur van de school
examen	hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld
examinator	de docent die belast is met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, is examinator in dat jaar
examendossier	het document dat ten minste alle onderdelen van het schoolexamen bevat, zoals ze in het voorlaatste en laatste leerjaar van de opleiding worden opgebouwd, ook van die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd, hetzij reeds in het derde leerjaar worden afgesloten
herkansing	het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan het examen
inspectie	de Inspectie van het onderwijs zoals bedoeld in de Wet op het onderwijstoezicht
kandidaat	de leerling die door het bevoegd gezag tot het examen wordt toegelaten
onregelmatigheid	een ongewenste gebeurtenis of situatie die van invloed is op de kwaliteit van de (afname van) toetsen en examens, bijvoorbeeld het 'verstoren' van een toets/examen
pta	het programma van toetsing en afsluiting: het document waarin o.a. is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, de wijze waarop getoetst wordt, alsmede de beoordeling en weging van het resultaat
school	de vestiging
secretaris	de secretaris van het examen op de school
schoolexamen	het examen dat plaatsvindt volgens het door het bevoegd gezag vastgestelde programma van toetsing en afsluiting (pta)
toetsen	alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het examen
tweede examinator	een deskundige (aangewezen door de school) die de resultaten van de praktijkexamens mee beoordeelt

Artikel 2)

1. Dit examenreglement is gebaseerd op het geldende Eindexamenbesluit VO, houdende bepalingen inzake de eindexamens aan de scholen voor vwo, havo, mavo en lbo.
2. Indien daartoe aanleiding bestaat kan het bevoegd gezag, na overleg met de inspectie, het reglement tussentijds wijzigen. Kandidaten en hun ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) worden hiervan tijdig op de hoogte gesteld.

Artikel 3)

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de vestigingen in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen kandidaten toelaten die niet als leerlingen van de vestiging zijn ingeschreven.

Artikel 4)

Het examen valt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag en wordt afgenomen door de directeur en de examinatoren. Indien noodzakelijk wijst het bevoegd gezag een plaatsvervanger voor de directeur aan. De directeur wijst minimaal één van de personeelsleden aan als secretaris van het examen. De secretaris regelt samen met de directeur alle aangelegenheden die het examen betreffen.

Artikel 5)

1. Het examen omvat de vakken die verplicht zijn voor het behalen van het vmbo-diploma vermeld in het hierboven vermelde Eindexamenbesluit in:
artikel 23 Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg
artikel 24 Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
artikel 25 Eindexamen vmbo gemengde leerweg
2. Het bevoegd gezag kan, conform de artikelen 10b1 tot en met 10b7 van de Wet op het voortgezet onderwijs, de basisberoepsgerichte leerweg mede inrichten als leer-werktraject. Een leer-werktraject omvat in elk geval Nederlands, een beroepsvoorbereidend programma en de rekentoets, maar kan na overleg met de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordigers eveneens een of meerdere andere vakken uit de basisberoepsgerichte leerweg omvatten.
3. Het bevoegd gezag kan in de leerwegen van het vmbo leerinhouden aanbieden die leiden tot kwalificaties van de entreeopleiding. In dergelijke gevallen zijn de artikelen 35 tot en met 37 van het voorliggende reglement niet van toepassing.

Artikel 6)

1. De directeur zendt het examenreglement en programma van toetsing en afsluiting minimaal één week voor aanvang van het schoolexamen, doch uiterlijk voor 1 oktober van het desbetreffende schooljaar aan de inspectie en verstrekt deze stukken aan de kandidaten.
2. In het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven:
  - a. de onderdelen van het examenprogramma die deel uitmaken van de toetsing van het schoolexamen;
  - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
  - c. de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
  - d. wanneer het schoolexamen plaatsvindt;
  - e. de toetsduur;
  - f. de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt;
  - g. de herkansing van het schoolexamen.

Artikel 7)

1. De kandidaten kunnen voor zover de school de mogelijkheid biedt, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examens afleggen dan in de vakken en de examenstof die ten minste een eindexamen vormen.
2. De kandidaten in een bepaalde leerweg kunnen voor zover de school de mogelijkheid biedt, overeenkomstige vakken op een hoger kwalificatieniveau volgen en afsluiten in plaats van de vakken van de 'eigen' leerweg.
3. De kandidaten kunnen voor zover de school de mogelijkheid biedt, in meerdere vakken (niet zijnde alle vakken) het centraal examen afleggen in het voorlaatste leerjaar.

Artikel 8)

Indien een kandidaat tussentijds instroomt in een leerweg, beslist de directeur in voorkomend geval hoe het schoolexamen geregeld wordt.

Hoofdstuk II   Verzuim

Artikel 9)

1. Elke kandidaat die wegens geldige reden (dit ter beoordeling van de directeur) niet aan het examen heeft kunnen deelnemen, heeft recht op een uitgesteld examen. Ziek zijn is een reden om niet aan het examen deel te nemen. Ziekteverzuim wordt alleen als geoorloofd beschouwd, wanneer de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat dit hebben laten weten voordat de toets begint, en dit schriftelijk bevestigen.
  - a. Een doktersverklaring kan worden opgevraagd.
  - b. De directeur kan in heel bijzonder persoonlijk geval verlof geven, wanneer de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) dit tijdig bij de directeur schriftelijk aanvragen.
  - c. Voor beide (1 en 2) volgt dan een uitgesteld examen. Een aanvraag tot het inhalen van toetsen dient binnen drie schooldagen na terugkomst op school schriftelijk en ondertekend te worden ingeleverd bij de directeur.
2. Een examenkandidaat die geen verlof heeft gevraagd en niet op het examen is verschenen, wordt als ongeoorloofd afwezig genoteerd.

Artikel 10)

Kandidaten die in het eerste tijdvak van het centraal schriftelijk examen om een geldige reden verhinderd waren deel te nemen aan één of meer zittingen, kunnen in het tweede tijdvak het centraal schriftelijk examen op ten hoogste twee toetsen per dag voltooien. Voor kandidaten die bij digitaal flexibel examineren om een geldige reden verhinderd waren deel te nemen aan één of meer zittingen, bepaalt de directeur op welk moment de zitting(en) wordt (worden) ingehaald.

Artikel 11)

1. Kandidaten die het examen na het tweede tijdvak nog niet hebben voltooid, kunnen het examen afronden ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens. Zij worden dan toegelaten tot het derde tijdvak.
2. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor Toetsen en Examens. De directeur deelt aan dit College mee welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald. De directeur meldt tevens aan het college of sprake is van een afwijkende manier van examineren volgens artikel 48 van dit reglement.
3. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor Toetsen en Examens het resultaat mee aan de directeur.

Hoofdstuk III   Onregelmatigheden, bezwaar en beroep

Artikel 12)

1. Wanneer een kandidaat zich aan enig deel van het examen onttrekt of zich ten aanzien van enig deel van het examen aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Een voorbeeld van een onregelmatigheid is het verstoren van een examentoets. 'Het zich onttrekken aan' betekent onder meer het zonder geldige reden afwezig zijn bij een toets, het te laat inleveren van de voorgeschreven werkstukken, verslagen of opdrachten, het zich onttrekken aan de werkstukbegeleiding, kortom, iedere afwijking van de regels die in dit reglement of in het pta zijn voorgeschreven.
2. De maatregelen die de directeur kan nemen, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het examen (centraal examen, pta-onderdeel, rekentoets);
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer zittingen van het examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
3. Een combinatie van deze maatregelen (afhankelijk van de aard van de onregelmatigheden) is ook mogelijk.

Artikel 13)

1. De directeur informeert schriftelijk de kandidaat en, indien de kandidaat minderjarig is, de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat over de voorgenomen maatregel.
2. De kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan binnen drie schooldagen tegen de voorgenomen beslissing van de directeur, nadat eerst mondeling een toelichting of verklaring gevraagd is aan de directeur ten aanzien van de beslissing of gang van zaken, schriftelijk een met redenen omkleed bezwaar indienen bij de vestigingsexamencommissie. De directeur doet uitspraak binnen tien schooldagen en deelt de uitspraak schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wijst hij ook op de mogelijkheid in beroep te gaan (artikel 14).
3. Het besluit waarbij een in artikel 12 bedoelde maatregel wordt genomen, wordt in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

Artikel 14)

1. De kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan nadat de directeur een beslissing op bezwaar heeft genomen, het bezwaar handhaven.
2. Binnen drie schooldagen nadat de beslissing op bezwaar aan de kandidaat bekend is gemaakt, dient de kandidaat zich tot het College van Bestuur te wenden.
3. Het College van Bestuur doet binnen tien schooldagen uitspraak en deelt deze uitspraak schriftelijk mee aan de kandidaat en de directeur van de school.

Artikel 15)

Externe Commissie van Beroep voor Examens

1. De kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen de uitspraak van het College van Bestuur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Externe Commissie van Beroep voor Examens.
2. Binnen drie schooldagen nadat de beslissing aan de kandidaat bekend is gemaakt, wordt het beroep schriftelijk ingesteld bij de Externe Commissie van Beroep voor Examens.
3. De Commissie, waarvan de directeur geen deel uitmaakt, stelt een onderzoek in en beslist binnen tien schooldagen op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste tien schooldagen.
4. Bij haar beslissing stelt de Commissie zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen of opnieuw af te leggen.
5. De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers, de directeur en aan de Inspectie.

Hoofdstuk IV   Gang van zaken bij het schoolexamen

Artikel 16)

1. Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:
  - a. schriftelijke toetsen;
  - b. mondelinge toetsen;
  - c. handelingsdeel;
  - d. praktische opdrachten;
  - e. proeve van bekwaamheid;
  - f. ICT-opdrachten.
2. Kandidaten in de gemengde leerweg maken bovendien een sectorwerkstuk.

Artikel 17)

Voor het schoolexamen geldt voor ieder vak het aanwezige programma van toetsing en afsluiting (pta).

Artikel 18)

Het schoolexamen kan beginnen in het voorlaatste leerjaar van de opleiding met de opbouw van het examendossier. De directeur bepaalt op welke vakken dit van toepassing is.

Artikel 19)

1. Het volledige schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen (voor het beroepsgerichte programma voor aanvang van het centraal schriftelijk en praktisch examen).
2. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het eerste lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 20)

Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de directeur, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden zowel voor het eerste als het tweede tijdvak en hij het centraal examen zal afleggen voor de staatscommissie, moet het schoolexamen ten minste vier weken voor de aanvang van dit examen zijn afgesloten.

Artikel 21)

Ten minste vijf schooldagen voor de aanvang van elke toets ontvangen de kandidaten mededeling over:

- a. de plaats waar de toetsen worden afgenomen;
- b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen;
- c. de duur van de toetsen.

Artikel 22)

1. Bij een examen dat begint met een luistertoets of tijdsgebonden toets is het voor een examenkandidaat die te laat komt, in verband met de aard van deze examens, niet mogelijk het lokaal binnen te gaan dan op de aangegeven tijd die vermeld staat op de buitenkant van het lokaal. Bij alle andere toetsen wordt een kandidaat een halfuur na het begin niet meer toegelaten.
2. De examenkandidaat die bij toetsen om een ongeldige reden te laat komt, krijgt niet meer tijd toegewezen dan aangegeven staat als eindtijd van de betreffende toets. Werk dat daardoor niet afkomt, wordt op het totaal van de puntentelling in mindering gebracht.
3. Wanneer er sprake is van overmacht, beslist de directeur.

Hoofdstuk V   Bepaling van de cijfers bij het schoolexamen

Artikel 23)

Na elke toets van het schoolexamen deelt de betrokken examinator zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien schooldagen, aan elke kandidaat het behaalde cijfer mee. Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk in te zien.

Artikel 24)

Het resultaat van elke toets voor een vak of programma wordt uitgedrukt in een cijfer 1 t/m 10, eventueel afgerond op 1 decimaal.

Van een werkstuk, opdracht of vak dat wordt afgesloten met de beoordeling voldoende of goed en waarvoor eerst een cijfer wordt gegeven, wordt het cijfer als volgt omgezet in een resultaat:

Onvoldoende   =   een cijfer lager dan 5,5

Voldoende   =   5,5 t/m 7,4

Goed   =   een cijfer vanaf 7,5

Artikel 25)

Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, wordt het schoolexamencijfer uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) vak of programma door twee of meer docenten is geëxamineerd bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.

Artikel 26)

Het handelingsdeel en het sectorwerkstuk krijgen in het schoolexamen geen cijfer maar een verbale waardering (respectievelijk 'naar behoren' en 'voldoende' of 'goed'). Dit geldt ook voor het kunstvak en lichamelijke opvoeding die de beoordeling 'voldoende' of 'goed' krijgen. Indien naar het oordeel van de examinator de opdracht(en) die deel uitmaakt (uitmaken) van het handelingsdeel niet 'naar behoren' is (zijn) uitgevoerd, krijgt de kandidaat de gelegenheid deze beoordeling alsnog te scoren.

Artikel 27)

In het examendossier staat een overzicht van de afgelegde toetsen, uitgevoerde opdrachten en behaalde resultaten.

Artikel 28)

Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de directeur vast te stellen momenten.

Artikel 29)

Indien er twijfel bestaat aan de juistheid van een cijfer/verbale waardering (voor een onderdeel) van het schoolexamen kan de kandidaat binnen drie schooldagen na het bekend worden van dit cijfer/deze waardering een schriftelijk verzoek tot herziening van het cijfer/de waardering indienen bij de directeur. Dit verzoek dient mede ondertekend te zijn door de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s).

Artikel 30)

Binnen vijf schooldagen na ontvangst van een verzoek om herziening van het cijfer/de waardering beslist de directeur over het verzoek. In geval het een verzoek betreft conform artikel 28 (juistheid van een cijfer/verbale waardering voor een onderdeel van het schoolexamen) treedt een collega-vakdocent op als adviseur van de directeur.

Artikel 31)

De kandidaat heeft het schoolexamen pas dan afgesloten indien alle toetsen en onderdelen, zoals vermeld in het programma van toetsing en afsluiting, zijn afgelegd.

Artikel 32)

Minimaal vijf schooldagen voor het centraal examen ontvangt elke kandidaat een overzicht van zijn cijfer/waardering van de gehouden schoolexamens.

Artikel 33)

Elke kandidaat heeft het recht om in leerjaar 3 maximaal drie herkansingen en in leerjaar 4 maximaal twee herkansingen te doen in één vak of programma, ongeacht het resultaat. Bij de uitslagbepaling telt het hoogste resultaat.

Artikel 34)

Een kandidaat die voor het vak maatschappijleer een eindcijfer heeft behaald lager dan 6 heeft recht op herkansing van het schoolexamen. De herkansing omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma; die worden in het pta vermeld.

Hoofdstuk VI   Gang van zaken bij het centraal examen

Artikel 35)

Om toegelaten te worden tot het centraal examen dient de kandidaat het schoolexamen van de examenvakken die centraal geëxamineerd worden, volgens het pta te hebben afgesloten. Zie ook artikel 18.

Artikel 36)

Ten minste twee weken voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen. In dit rooster staat in elk geval vermeld:

- a. de plaats waar de toetsen van het centraal examen worden afgenomen;
- b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen;
- c. de duur van de toetsen.

Artikel 37)

1. De directeur draagt er zorg voor dat er bij het centraal examen het nodige toezicht is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen krijgen de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven (dit met uitzondering van de officiële door het CvTE uitgegeven errata ten aanzien van de opgaven en bijlagen).
3. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het praktisch gedeelte van het centraal examen de examinerator en de tweede examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig zijn.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een halfuur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
6. De bij het centraal schriftelijk praktisch examen en het computerexamen voorgelegde opgaven en eventuele bijbehorende bijlagen blijven in de examenruimte.
7. De overige aan de kandidaten voorgelegde opgaven en eventuele bijbehorende bijlagen voor een toets voor het centraal examen blijven tot het einde van de toets in de examenruimte.
8. Indien het geen computerexamen betreft, maakt de kandidaat het werk op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school.
9. De school verstrekt (gewaarmerkt) kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenruimte.
10. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden. De toezichthouders kunnen toegestane hulpmiddelen controleren.
11. Het meenemen van jassen, sjaals en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan. Tassen en dergelijke moeten op een daartoe door de directeur aangewezen plaats worden neergezet.
12. Het is niet toegestaan mobiele telefoons of vergelijkbare apparatuur mee te nemen in het examenlokaal.
13. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenruimte. Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenruimte verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur (of diens plaatsvervanger) of de kandidaat het examenvak kan hervatten.
14. De kandidaten moeten hun werk aan de toezichthouders overhandigen. Pas als het gemaakte examenwerk is ingeleverd mogen de kandidaten de examenruimte verlaten.
15. Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken kan de directeur contact opnemen met de Inspectie. De Inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan het recht om het examen opnieuw te maken/in te halen.

Hoofdstuk VII   Bepaling van de uitslag

Artikel 38)

Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 t/m 10. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien het berekende eindcijfer niet een geheel getal is, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond, en indien dit 5 of meer is, naar boven afgerond.

Artikel 39)

De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die het eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop staan vermeld:

- a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
- b. de beoordeling van het kunstvak en lichamelijke opvoeding;
- c. het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling ervan (voor kandidaten gemengde leerweg);
- d. de eindcijfers voor de examenvakken;
- e. het eindcijfer van de rekentoets (voor kandidaten kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg);
- f. de uitslag van het eindexamen.

Artikel 40)

De kandidaat van de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg krijgen in 2017 zes eindcijfers: voor Nederlands, Engels, twee sectorvakken, een beroepsgericht programma en maatschappijleer. Bij de uitslagbepaling telt het cijfer voor het beroepsgericht programma dubbel.

De kandidaat van de basisberoepsgerichte leerweg leer-werktraject heeft minimaal twee eindcijfers: namelijk voor Nederlands en het beroepsgerichte programma. Bij de gemengde leerweg krijgt een kandidaat zeven eindcijfers: voor Nederlands, Engels, twee sectorvakken, een beroepsgericht programma, één keuzevak en maatschappijleer.

De regelgeving omtrent het beroepsgericht programma is voor 2018 nog niet definitief vastgesteld. De informatie over deze regels wordt apart verstrekt via MijnHelicon.

Artikel 41)

De slaag-zakregeling 2017 en slaag-zakregeling 2018 zijn onder voorbehoud van wijzigingen in wet- en regelgeving.

1. De kandidaat, die in 2017 eindexamen heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij heeft deelgenomen aan de rekentoets ongeacht het daarvoor behaalde eindcijfer;
  - d. hij onverminderd onderdeel b en c:
    - i. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger; of
    - ii. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger; of
    - iii. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger, met dien verstande dat het eindcijfer van het beroepsgerichte programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt meegerekend als twee eindcijfers;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
  - f. hij voor het sectorwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald (als het een eindexamen vmbo gemengde leerweg betreft).
2. De kandidaat die in 2017 eindexamen heeft afgelegd in de basisberoepsgerichte leerweg-leerwerktraject is geslaagd indien:
  - a. hij voor de examenvakken Nederlands en het beroepsgerichte programma eindcijfers heeft behaald van 6 of hoger;
  - b. hij heeft deelgenomen aan de rekentoets ongeacht het daarvoor behaalde eindcijfer.

3. De kandidaat, die in 2018 eindexamen heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en voor de rekentoets als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, dan wel hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en voor de rekentoets als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b en c:
    - i. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger; of
    - ii. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger; of
    - iii. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger, met dien verstande dat het eindcijfer van het beroepsgerichte programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt meegerekend als twee eindcijfers;
  - d. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
  - e. hij voor het sectorwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald (als het een eindexamen vmbo gemengde leerweg betreft);
4. De kandidaat die in 2018 eindexamen heeft afgelegd in de basisberoepsgerichte leerweg-leerwerktraject is geslaagd indien:
  - a. hij voor het beroepsgerichte programma als eindcijfers 6 of meer heeft behaald;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en voor de rekentoets als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, dan wel hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en voor de rekentoets als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
5. De kandidaat die examen heeft afgelegd in kwalificaties en/of deelkwalificaties van het mbo, is geslaagd indien hij heeft voldaan aan de voor deze kwalificaties en/of deelkwalificaties geldende exameneisen.

Artikel 42)

1. Elke kandidaat die examen heeft afgelegd, krijgt na de eerste uitslagbepaling het recht om in datzelfde examenjaar voor één vak uit zijn pakket deel te nemen aan het centraal examen in het eerstvolgende tijdvak ongeacht het resultaat. Voor elke kandidaat van de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg die heeft deelgenomen aan het centraal digitaal examen, bepaalt de directeur in overleg met de examencommissie het tijdstip. Een kandidaat die aan de herkansing wil deelnemen doet daartoe een schriftelijk verzoek aan de directeur.
2. Voor het examen van de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat dit recht eveneens voor het centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma. De herkansing van het centraal schriftelijk en praktisch examen bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. Het tijdstip van herkansing wordt bepaald door de directeur in overleg met de examencommissie en kan plaatsvinden in zowel het eerste als in het tweede tijdvak cspe.
3. Elke kandidaat heeft vier mogelijkheden om de rekentoets te maken.
4.
  - a. Indien een kandidaat in zijn voorlaatste leerjaar één of meerdere centrale examens aflegt, kan de kandidaat overwegen om meteen (dus in het voorlaatste leerjaar) gebruik te maken van zijn herkansingsmogelijkheid of te wachten met het afleggen van het herkansingsexamen tot het laatste leerjaar.
  - b. De rekentoets van het centraal examen wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar. De afnameperioden worden vastgesteld door het CvTE.
5. Door het aanvragen van de herkansing wordt de uitslag een voorlopige. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan vóór de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een ongunstiger resultaat, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.

Artikel 43)

De directeur reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag betrokken zijn.

Artikel 44)

1. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken, dan kan een extra vak onder bepaalde voorwaarden, op verzoek van de kandidaat, bij de uitslag betrokken worden in welk geval dat vak op de cijferlijst wordt vermeld.
2. Extra vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, worden vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.
3. Kandidaten die geslaagd zijn voor de gemengde leerweg kunnen, wanneer zij examen gedaan hebben in een extra algemeen vak én voldoen aan de eisen van de staatsexamencommissie, het diploma theoretische leerweg aanvragen bij de staatsexamencommissie.
4. Indien een kandidaat op een hoger kwalificatieniveau één of meer vakken heeft afgesloten gelden alle regels van het overeenkomstig vak; het desbetreffende examenprogramma en de voorgeschreven weging voor de berekening van het eindcijfer van het vak (verhouding cijfer schoolexamen en cijfer voor centraal examen). Het eindcijfer van het overeenkomstige vak wordt (zonder omrekening) betrokken bij de vaststelling van de uitslag.

Artikel 45)

Indien een kandidaat definitief voor het eindexamen gezakt is, reikt de directeur het volgende uit:

- a. Een certificaat, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - i. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
  - ii. het thema van het sectorwerkstuk voor zover beoordeeld met 'goed' of 'voldoende'.
- b. Een getuigschrift, waarop de resultaten voor het centrale examen en voor het schoolexamen van de kandidaat zijn vermeld. Dit getuigschrift geldt alleen voor een kandidaat van de basisberoepsgerichte leerweg die de school verlaat.
- c. Een cijferlijst indien het eindexamen is voltooid.
- d. De leerling die de school verlaat en aan wie geen diploma kan worden uitgereikt, ontvangt een verklaring waarin in ieder geval worden vermeld het tijdstip waarop hij de school verlaat en het leerjaar waartoe hij laatstelijk onvoorwaardelijk was bevorderd alsmede voor welke vormen van vervolgonderwijs en voor welke leerjaren daarvan hij geschikt wordt geacht.

Artikel 46)

Indien de rekentoets op verschillende niveaus is afgelegd, wordt in overleg met de leerling bepaald welk cijfer op (de bijlage bij) de cijferlijst wordt vermeld.

Artikel 47)

Aan de kandidaat die voor het handelingsdeel, het kunstvak, lichamelijke opvoeding of in de gemengde leerweg voor het sectorwerkstuk niet de kwalificatie 'voldoende' heeft behaald, kan geen diploma worden uitgereikt. De directeur bepaalt aan welke voorwaarden de opdracht moet voldoen, waardoor minstens de kwalificatie 'voldoende' kan worden behaald.

Artikel 48)

Voor diploma's, cijferlijsten en certificaten, behorende bij kwalificaties en/of deelkwalificaties van het mbo, is de voor het mbo geldende wet- en regelgeving van toepassing.

Hoofdstuk VIII Overige bepalingen

Artikel 49)

1. Een afwijkende wijze van examineren is mogelijk voor:
  - a. kandidaten die met inbegrip van het schooljaar waarin zij eindexamen afleggen ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is;
  - b. kandidaten met een handicap. Voor deze kandidaten is bepaald, dat zij zo nodig het eindexamen kunnen afleggen op een wijze die is aangepast aan hun mogelijkheden. Het gaat hier dus uitsluitend om de manier waarop het examen zal worden afgelegd, niet om de inhoud van het examen.
2. De directeur deelt de afwijking van de voorschriften mee aan de Inspectie. De afwijking (van de onder a bedoelde kandidaten) kan voor zover het centraal examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

Artikel 50)

Onze minister bepaalt voor welke eindexamenvakken en op welke gronden in het kader van een eindexamen vrijstelling kan worden verleend aan kandidaten van dagscholen voor vmbo. Een verzoek om vrijstelling wordt bij het bevoegd gezag ingediend. Indien het bevoegd gezag de gevraagde vrijstelling verleent, verstrekt het de verzoeker een bewijs van vrijstelling.

Artikel 51)

Een kandidaat die niet als leerling van de school is ingeschreven, kan door het bevoegd gezag tot het eindexamen worden toegelaten en een diploma ontvangen wanneer het examen met gunstig gevolg is afgelegd.

Artikel 52)

Een kandidaat die tijdens het laatste leerjaar langdurig ziek is geweest of een lange tijd door overmacht niet in staat is geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, kan het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar afleggen. Hiervoor dient men een verzoek in te dienen bij het bevoegd gezag; de Inspectie wordt hierin gehoord.

Artikel 53)

De directeur bewaart het examenwerk (zowel schriftelijk als digitaal) van de kandidaten van het centraal examen gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag. Examenwerk van het schoolexamen wordt bewaard tot het tijdstip waarop de termijn verstrijkt waarbinnen bezwaar tegen het resultaat mogelijk is. De termijn gaat in op het moment van uitreiken van het examendossier.

Artikel 54)

Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen benadeeld voelt, kan hij een gemotiveerde klacht binnen drie schooldagen nadat de aanleiding tot de klacht zich heeft voorgedaan, schriftelijk kenbaar maken bij de directeur. De directeur deelt zijn beslissing met redenen omkleed schriftelijk aan de kandidaat mee en vermeldt daarbij dat beroep tegen zijn beslissing mogelijk is bij de Externe Commissie van Beroep voor Examens.

Artikel 55)

1. Een kandidaat die zakt voor het eindexamen moet het volledige examen voor alle vakken overdoen (zowel het schoolexamen zoals dat volgens het pta in het vierde leerjaar wordt afgenomen, als ook het centraal examen). Ontheffingen worden slechts in uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de directeur, verleend.
2. Een kandidaat die leerjaar drie opnieuw doet moet het volledige schoolexamen voor alle vakken overdoen. Ontheffingen worden slechts in uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de directeur, verleend.

Artikel 56)

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het Eindexamenbesluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Behoudens voor zover een wettelijk voorschrift tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 57)

In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waaromtrent onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de directeur. De directeur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen, het College van Bestuur en aan de Inspectie. Vervolgens dient de directeur zo spoedig mogelijk een voorstel tot desbetreffende aanvulling van het examenreglement in bij het College van Bestuur.

Aldus vastgesteld door het College van Bestuur van Helicon Opleidingen op 18 juli 2016 en met instemming van de OUR op 13 juli 2016.

's-Hertogenbosch, 21 juli 2016

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

dr. ir. A.F. Groen
Voorzitter College van Bestuur